

2024

WHITEPAPER

WarmThuis, een fijn leven
met dementie én zwarte cijfers. Het kan!

Warme, persoonsgerichte zorg.
Een visie op wonen en welzijn voor mensen
met dementie.

onze locaties:

Klein Suydermeer
De Omloop 9
1652 EM Zuidermeer

De Hulst
Noordschermerdijk 5
1842 EL Oterleek

Het Grosthuis
Grosthuisen 54A
1633 EM Avenhorn

info@warmthuis.nl • 06 10 83 30 73 • www.warmthuis.nl

Auteur: Edsco de Heus
Redactie: Kirsten Gruijters, Willy Langenberg en Margriet Honingh
Visualisatie & Design: eelan.nl

INHOUD

WarmThuis, een fijn leven met dementie én zwarte cijfers. Het kan!	5
Visie op mensen met dementie	6
Mensbeeld leidend	6
Ankers slaan vanuit basisbehoeftes	7
Kernwaarden van WarmThuis	8
Kleinschalig wonen als middel	9
Menselijke maat	10
Zintuigen benutten	11
Vast team	11
Bevlogen medewerkers	13
Rol management	14
Belang van familie	15
Grote betrokkenheid	16
Literatuurlijst	18

WarmThuis, een fijn leven

met dementie én zwarte cijfers. Het kan!

Dat met de juiste zorg en ondersteuning mensen met dementie een fijn leven hebben en dat dat hand in hand kan gaan met een gezonde bedrijfsvoering, bewijst het Noord-Hollandse WarmThuis. Op drie locaties heeft WarmThuis groepswooningen met plaats voor zes of zeven mensen met dementie die niet meer thuis kunnen wonen. Iedereen is welkom. Ook is er ruimte om te 'logeren', want zo heet respijtzorg hier. Stigmatiserende woorden zijn uit het woordenboek geschrapt. WarmThuis scoort niet alleen heel goed wat het wel en wee van de bewoners betreft, maar schrijft jaar in jaar uit ook nog eens zwarte cijfers. Hoe doen ze dat? Hoe krijgen ze dat voor elkaar?

Wat doen ze anders dan andere, vergelijkbare kleinschalige woonconcepten? WarmThuis is ervan overtuigd dat hun visie, het kompas bij alles wat ze doen, de sleutel is tot het grote succes. In deze whitepaper lees je wat die visie is en hoe die in de praktijk wordt gebracht. Hopelijk inspireert het je.

Comfortabel oud worden met dementie, dat kan volgens WarmThuis. Daarmee wordt zeker niet ontkend dat de ziekte met heel veel emoties gepaard gaat bij mensen met deze ziekte en hun naasten. Er is geen eenduidig verloop van het ziektebeeld dementie. Het is een verzamelnaam van een aantal aandoeningen die voor ons vooral

zichtbaar zijn in geheugenproblemen, desoriëntatie en moeite met plannen en het uitvoeren van taken. Mensen met dementie verliezen stapje voor stapje het vermogen om greep op hun leven te houden. De ankers van hun leven raken los. Ze raken 'onthecht'. Dat leidt vaak tot gevoelens van angst, onzekerheid en tot somberheid.

Visie op mensen met dementie

Hoe iemand precies reageert op dementie is individueel bepaald. Met de juiste zorg en ondersteuning kunnen we de gevolgen van dementie zo goed mogelijk ondervangen. Kirsten Gruijters is als verzorgende haar hele carrière in allerlei functies betrokken geweest bij het zoeken naar nieuwe wegen om het leven voor mensen met dementie zo aangenaam mogelijk te maken. Ze gaat nu over visie, innovatie en beleid bij WarmThuis en als het zo uitkomt, springt ze ook bij in de zorg, want het wel en wee van de bewoners gaat voor alles. "We weten niet wat het is om dementie te hebben. Alleen door goed te observeren kun je aannames doen over wat werkt. Daar is de afgelopen decennia uitgebreid aandacht aan besteed en over gepubliceerd. Zo heeft zich langzamerhand de werkwijze van WarmThuis zich ontwikkeld. Nu weten we veel beter wat we kunnen doen om een bewoner met dementie goed te begeleiden. Onder onze visie op zorg en welzijn van WarmThuis, ligt dus een hecht fundament waarop we met nieuwe inzichten steeds verder bouwen".

Ondanks dat dementie zich ook op jonge leeftijd kan voordoen is het vooral een ziekte van oudere mensen. Komt de ziekte onder zestigers bij 1% voor. Bij 90-plussers is dat al 40%. Vaak zijn dat mensen die ook nog eens allerlei gezondheidsklachten hebben. Diabetes, hart- en vaatziekten, een bewegingsapparaat dat niet meer optimaal is... Dat maakt het extra uitdagend om er toch voor te zorgen dat deze mensen het gevoel hebben dat hun leven de moeite waard is.

Mensbeeld leidend

Aan welke knoppen kun je draaien om ervoor te zorgen dat mensen met dementie een fijne dag kunnen beleven? Dat begint bij het mensbeeld. Bij WarmThuis staat de hele mens centraal. Ieder mens is anders. Ieder mens heeft zijn eigen, unieke eigenschappen en karakter. Ieder mens heeft al een heel leven achter zich. Met hoogtepunten en dieptepunten, met mooie herinneringen, grote en kleine verdrietjes. Ieder mens vraagt dus om een andere benadering.

De basisbehoeftes voor een comfortabel leven zijn voor alle mensen wel hetzelfde. Ze zorgen ervoor dat we stabiliteit ervaren in ons leven. Bij mensen met dementie hebben die basisbehoeftes extra veel aandacht nodig. Het zijn voor hen de ankers van het leven, en die ankers dreigen los te raken door hun dementie.

De vijf basisbehoeftes zijn:

- 1. Veiligheid en troost** - Bewoners hebben warmte en aandacht nodig om overeind te blijven en ze weerbaar te maken.
- 2. Hechting** - Bewoners moeten zich goed kunnen hechten. Door de dementie klampen zij zich extra stevig vast aan hun zekerheden als ze angstig en onzeker worden door hun dementie.
- 3. Erbij te horen** - Bij mensen met dementie komt de sociale natuur van de mens extra naar boven. Er is een sterke behoefte om erbij te horen, behoefte aan een sociale structuur.
- 4. Zinnig bezig zijn** - Erbij horen, maar ook zinnig bezig zijn! Dat kan werk zijn, een hobby, of simpelweg de dagelijkse en huishoudelijke activiteiten. De levensgeschiedenis van een persoon helpt om geschikte activiteiten te vinden.
- 5. Behoud van identiteit** - En tot slot, wanneer mensen de grip op het leven verliezen, dreigen ze ook hun identiteit te verliezen. Die identiteit wordt bij mensen met dementie met name ontleend aan de contacten met anderen en aan wat ze doen. Ook hier biedt hun de levensgeschiedenis belangrijke aanknopingspunten.

Deze vijf behoeften zijn allemaal met elkaar verbonden, en zijn even belangrijk. Een overstijgende behoefte is de behoefte aan liefde en aandacht. Liefde en aandacht bevestigen dat je ertoe doet, dat je belangrijk bent voor een ander. Deze overstijgende behoefte beïnvloedt de vijf basisbehoeften allemaal. De aanpak van WarmThuis is er dus op gericht om met liefde en aandacht ondersteuning te geven bij de invulling van de vijf basisbehoeftes van elke unieke bewoner.

Ankers slaan vanuit basisbehoeftes

Zorg voor het comfort voor mensen met dementie, moet dus aansluiten bij deze vijf behoeftes. De ankers moeten in de nieuwe woonomgeving die WarmThuis biedt, opnieuw worden geslagen. Alles in die nieuwe omgeving van WarmThuis is erop gericht zijn dat voor elkaar te krijgen. Dan is de kans het grootst, dat een bewoner zich in het nieuwe huis 'thuis' gaat voelen en een goede kwaliteit van leven ervaart. Dat gaat ook wel eens niet goed, weet Kirsten. "We hebben hier een meneer gehad die echt niet kon aarden. Hij kwam uit de stad en de rust en stilte hier, vloog hem aan. Dat kan zo uitpakken. Hij miste de reuring van de stad. Uiteindelijk is hij naar een instelling in de stad gegaan."

WarmThuis biedt een omgeving die consequent is ingericht rond de basisbehoeftes. Dat geldt voor de fysieke omgeving, maar WarmThuis zit ook in het DNA van iedereen die er werkt waardoor de

interactie met de medewerkers de basisbehoeftes versterken. Bestuurder Willy Langenberg ziet het bewaken van de visie en de waarden als haar grootste missie. "Mensen die bij ons komen werken, moeten los kunnen laten wat ze hebben geleerd. Daar krijgen ze ook tijd voor en ze worden heel goed begeleid. Ze hebben ook een visiecoach die ze helpt het gedachtegoed van WarmThuis te begrijpen en toe te passen. Bij alles wat we doen stellen we ons de vraag: 'Wat draagt dat bij aan het welbevinden van de bewoners?' Dat is een manier van kijken, van denken, die bij iedereen in de genen moet zitten."

Kernwaarden van WarmThuis

Medewerkers zijn sterk intrinsiek gemotiveerd. De kernwaarden zijn:

Vrijheid

Is vertrouwen geven en loslaten, zonder controlerende functie. Mogen gaan en staan waar je wilt. Als een bewoners plotseling opstaat van tafel, dan hoef je niet meteen te vragen wat iemand gaat doen. Je moet zichtbaar zijn als het moet, onzichtbaar als het kan.

Eigen regie

Respecteren dat iedereen (bewoner, familie, collega) het op zijn/haar manier mag doen. Zolang dit past binnen de kaders van de visie van WarmThuis.

Nabijheid

Naast elkaar staan, maar ook met elkaar samenleven. Ruimte bieden en creëren, maar ook verbinding houden met verbale en non-verbale communicatie. Dichtbij kunnen en durven zijn, maar ook afstand bewaren als dat nodig is: je aanpassen aan wensen en behoeftes.

Herkenbaarheid

Zo veel mogelijk aansluiten bij het bekende. De kamer van de bewoner wordt ingericht met eigen, herkenbare spullen van de bewoner. Dit geldt ook voor de gezamenlijke woonkamer. Het gaat ook over bekende geuren (bijvoorbeeld etensgeuren of gemaaid gras), maaltijden en activiteiten.

Kleinschalig wonen als middel

Kleinschalig wonen klinkt als snel een beetje modieus. Het is ook een lege huls als je de doelstellingen erachter uit het oog verliest. Kleinschalig wonen is op zich geen doel, maar een manier om zowel fysiek als mentaal een omgeving te creëren waarin iemand met dementie zich veilig en vertrouwd voelt. WarmThuis zorgt voor de juiste condities om de levensankers te versterken. Dat compenseert tot op zekere hoogte de cognitieve achteruitgang en stelt de bewoners in staat redelijk zelfstandig hun draai te vinden en te houden.

De fysieke locaties zijn klein en overzichtelijk bij WarmThuis. De zichtlijnen helder. Visueel geeft dat structuur en rust. Een eigen kamer, de gemeenschappelijke ruimte, het toilet... Alle woongroepen wonen in een huis met een simpele plattegrond. Willy onderstreept het belang van een vertrouwde, overzichtelijke omgeving. "Bewoners hebben een eigen kamer die ingericht is met hun eigen spulletjes. Ook een eigen bed. Dus geen verstelbaar 'ziekenhuisbed'. Ook de gemeenschappelijke woonkamer is ingericht met eigen spullen. Het is heel belangrijk dat er vertrouwde spulletjes zijn.

Mensen wonen en leven hier tot hun dood. Als de familie dat wil kunnen ze ook in hun eigen kamer worden opgebaard. De kamer hoeft niet op stel en sprong leeggehaald te worden omdat er anders geen geld binnenkomt. Als de familie dat goed vindt, kan de kamer ook openblijven zodat de andere bewoners tijd hebben om afscheid te nemen. Het lijkt een detail, maar het onderstreept hoe belangrijk wij het vinden dat WarmThuis ook echt hun huis is, waar je leeft en uiteindelijk ook sterft.”

De locaties liggen in een landelijke omgeving, met dieren, tuintjes, een moestuin, bankjes en genoeg ruimte om een wandelingetje te kunnen maken. Ook dat creëert rust en overzicht. Bovendien brengt die opzet allerlei zinnige activiteiten met zich mee. Het moet allemaal verzorgd en onderhouden worden.

Menselijke maat

Een woongroep bestaat uit zes tot zeven personen waarbij er bij inhuizing rekening wordt gehouden met het gedrag, behoefte van de bewoner en de vorm van dementie. Soms wordt er ook gekeken naar de interesses van de bewoner zodat er een aansluiting kan zijn met de andere bewoners van de groep. Samen met de vaste medewerkers bestieren ze het huishouden net als thuis. Het is een grote familie. Het leven wordt niet stilgezet, maar doorgezet. Kirsten: “We koken, eten, wassen, strijken... Sommigen helpen spontaan mee, anderen moet je soms stimuleren. Je zet de wasmand naast ze neer en dan vouwen ze die was keurig op. Het is zeker niet zo dat ze de hele dag geëntertaind worden. Er moet balans zitten in wat ze doen. En die

balans is voor iedereen weer anders. Er zijn groepsactiviteiten, individuele activiteiten, en ook is er een gemeenschappelijk ‘praathuis’. Verder is er een mooi erf met een tuin om in het zonnetje te zitten, de benen te strekken of de handen uit de mouwen te steken en mee te helpen met het onderhoud.”

Het feit dat hier een huishouden wordt gedraaid waar de bewoners onderdeel van uitmaken, geeft betekenis aan hun leven. De invulling van dit huishouden is daarmee essentieel. Autonomie, eigen regie en privacy van bewoners is van groot belang. Bewoners bepalen zoveel mogelijk de invulling van de dag en wat er wordt gegeten.

Zintuigen benutten

Medewerkers van WarmThuis denken aan de kleinste details. Het lijkt erop dat de sensorische functies van mensen met dementie minder of niet aangetast zijn en in sommige situaties juist zijn versterkt. Vertrouwde muziek, je eigen douchegel met dat lekkere geurtje... Kirsten: "Vertrouwde geuren kunnen heel goed prettige herinneringen oproepen net als muziek. We hebben hier een mevrouw die als ze even in de put zit, graag naar een nummer van Adele luistert. Dan gaat ze stevast huilen, maar voelt zij zich daarna enorm opgelucht. 'Zo, nu kan ik er weer tegen,' zegt ze dan. Samen koken heeft een vergelijkbare functie. Want los van samen bezig zijn, wekken de geuren de eetlust op en zijn ze een voorbode van gezellig samen aan tafel gaan: het gezin zit weer even bij elkaar."

Kleinschalig wonen creëert dus de randvoorwaarden om de vijf ankers in het bestaan heel expliciet naar voren te halen waardoor er weer hechting kan ontstaan. Daarnaast speelt de interactie tussen de mensen een belangrijke rol in de hechting. Natuurlijk tussen bewoners, het helpt als die vergelijkbare hobby's en achtergronden hebben, maar vooral ook met het personeel. Die moeten niet alleen snappen wat de leefwereld van iemand met dementie is, maar vooral ook de competenties hebben om goed te communiceren met de bewoners om hun behoeftes te achterhalen en ze zodanig te begeleiden dat ze een leven kunnen leiden waar ze blij mee zijn. Kirsten: "Wat doe je bijvoorbeeld als iemand 's nacht zijn bed uitkomt? Onze aangeleerde reactie vanuit onze opvoeding is iemand toespreken en zo snel mogelijk weer het bed in dirigeren. Verzorgenden weten dat dat een averechts effect heeft. Even een knuffel, een praatje bij de tafel, en dan iemand lekker instoppen werkt oneindig veel beter. Maar daarvoor moet je ook jezelf goed kennen. Want is je eerste gevoel misschien toch irritatie? Komt hij er nu weer uit? Weer dat gezeur? In de zorg voor mensen met dementie kom je jezelf ook tegen."

Vast team

De zorg voor de bewoners bestaat uit een vast team van medewerkers. Daardoor is het mogelijk dat de medewerkers ook een band ontwikkelen met de bewoners en ze leren kennen. Willy: "We ruimen bewust veel tijd in om de bewoners te leren kennen. Medewerkers moeten goed op de hoogte zijn van hun gewoonten en behoeftes en hun levensverhaal kennen. Dat is de voorwaarde om echt ondersteunend te kunnen zijn in het ziekteproces."

Medewerkers leren op verschillende manieren contact te maken met bewoners: lichamelijk, zintuiglijk, emotioneel, verstandelijk, sociaal en spiritueel. Op die manier ontdekken ze de mogelijkheden die bewoners hebben op deze verschillende terreinen en krijgen ze inzicht in hun belevingswereld. Daarbij is steeds aandacht voor twee dimensies: die van de verzorgende zelf en die van de persoon met dementie. Het accent ligt hierbij op de wisselwerking van gevoelens. Ze beïnvloeden elkaar namelijk. Medewerkers worden dan ook gestimuleerd stil te staan bij emotionele spanningen en conflicten die zij zelf tijdens de zorg ervaren. Zoals gezegd: je komt jezelf ook tegen en ook dat moet je leren hanteren.

Willy: "Leren zonder fouten maken bestaat niet. Collega's moeten steun ervaren. De instelling en competenties van de mensen die hier werken zijn doorslaggevend: samen geven wij onze visie WarmThuis vorm. Er werken bij WarmThuis medewerkers die verschillende achtergronden en

werkervaringen hebben. Zij hebben een bewuste keuze gemaakt om bij WarmThuis te gaan werken. We hebben een tijd geleden nog een directeur van een basisschool aangenomen. Die zei: 'Ik had al jaren geleden de overstap moeten maken.' Op elke locatie is er altijd iemand op de woningen aanwezig die de eindverantwoordelijkheid heeft.

De identiteit van de persoon en zijn mogelijkheden zijn het uitgangspunt in de zorg, en niet de ziekte. Kirsten: "Als iemand zijn hele leven van wandelen heeft gehouden, dan is dat onderdeel geworden van zijn identiteit. Als je dat afpakt, maak je iemand onzeker en ongelukkig, wat op verschillende manieren in het gedrag zichtbaar wordt. Iemand trekt zich bijvoorbeeld terug of wordt juist opstandig. In de visie van WarmThuis is het dus een absolute must om daar een oplossing voor te bieden. Natuurlijk wordt er gewandeld met de bewoners, maar bewoners kunnen er ook zelf op uit. Mensen met een dementie kunnen nog best iets leren. Als je vaak genoeg met iemand een vast rondje loopt, is die vaak op gegeven moment zelf in staat het rondje te lopen. Hij herkent de route. Dus dan is het prima dat er een wandeling wordt gemaakt."

In overleg met de naasten en de arts wordt bepaald of de bewoner zelfstandig mag wandelen. Dit wordt goed vastgelegd in het zorgleefplan van de bewoner. Vaak gaat er wel een tag mee zodat we weten waar iemand is als hij lang wegblijft.

Bevlogen medewerkers

Medewerkers van WarmThuis vinden hun werk creatief, uitdagend en afwisselend. Het contact met de bewoners in een kleinschalige setting is persoonlijker en door de kleine groepen hebben de medewerkers meer aandacht, tijd en rust, en leren ze de bewoners beter kennen. Willy: "Het klinkt misschien wat verwaand, maar wij hebben tot dusverre weinig moeite met het vinden van personeel ondanks de krapte op de arbeidsmarkt. WarmThuis appelleert aan iets in mensen wat ze kennelijk enorm aantrekt: het aangaan van langdurige zorgrelaties en steun en toeverlaat zijn van bewoners als zij daar behoefte aan hebben. Daarbij hebben medewerkers veel ruimte om zaken zelf te regelen. Er is weinig hiërarchie. Dat moet je natuurlijk wel aanspreken. Er zijn ook mensen die liever in een vaste structuur werken en hier dus niet goed tot hun recht komen."

Rol management

De rol van het management is het scheppen van de voorwaarden om WarmThuis invulling te geven, het bewaken van de visie en waarden, en te ondersteunen waar dat nodig is. Uiteindelijk levert dat een cultuur op waarbij iedereen floreert. Willy: "We werken niet met dure uitzendkrachten en we hebben welgeteld één ZZP'er in dienst. Personeelsproblemen lossen we met elkaar op. Financieel strak beleid zit ook in onze cultuur ingebakken. Bij elke uitgave stellen we ons de vraag: wat draagt dat bij? Alle koffiezetapparaten in de huiskamer zijn betaald met tienduizenden spaarzegeltjes. Alle blikjes met zegels bij familie, vrienden en bekenden van onze medewerkers en de naasten van onze bewoners, zijn omgedraaid. De duo fietsen zijn met crowdfunding gerealiseerd. De ruimte die er is, leidt ertoe dat iemand altijd wel een oplossing weet te vinden."

Het kleine MT van zeven personen beslist zelf over een heleboel zaken. Geen verstaffing, ellenlange procedures, maar korte lijnen en slagvaardig handelen, met een degelijke begroting en de nodige

creativiteit. Ook de recent geopende nieuwe locatie het Grosthuis in Avenhorn, laat meteen al zwarte cijfers zien. Willy: "De introductie van een nieuw Elektronisch Cliëntendossier, met het roosterprogramma en het vrijwilligersportaal, toch een behoorlijke ICT-uitdaging, hebben we ook als team opgepakt. De leverancier heeft ons een compliment gemaakt voor de voortvarende manier waarop we dat hebben gedaan. Je moet zaken niet nodeloos complex maken."

Belang van familie

Een opname bij WarmThuis komt meestal niet door de ernst van de dementie, maar omdat de mantelzorgers het echt niet meer trekken en eraan onderdoor dreigen te gaan of al zijn gegaan. Een opname gaat vaak gepaard met heftige emoties aan beide kanten. Bij familie roept het naast het verdriet om het afscheid ook gevoelens van tekortschieten en schuldgevoel op. En de soms negatieve reacties van de omgeving spelen vaak ook een rol. 'Je stopt je moeder toch niet in een verpleeghuis!' kan een reactie zijn vaak zonder ook maar enig idee te hebben van hoe zwaar de mantelzorg kan zijn.

Margriet Honingh van de cliëntenverwantenraad herkent dat maar al te goed. Als enig kind viel het mantelzorgen haar uiteindelijk erg zwaar. Loodzwaar. "Wij woonden in een boerderij in West-Friesland waar wij twee huizen onder één kap van hebben kunnen maken. Zo konden mijn ouders bij ons intrekken. Mijn vader leed aan een combinatie van dementie en de ziekte van Parkinson. Om mijn ouders te kunnen helpen, was het fijn dat ik zo in de buurt kon zijn. Nadat mijn vader overleed

en de zorg voor hem wegviel, werd ineens duidelijk dat het met mijn moeder eigenlijk ook niet zo goed ging. Gedrag dat we eerst toeschreven aan de intensieve zorg voor mijn vader, bleek achteraf toch een eerste teken van dementie. Ze verviel al snel in een soort lethargie: ze deed niets meer.

Na een jaar hebben we een serviceflat in Bergen kunnen regelen. Mijn ouders hebben bijna 25 jaar in Bergen gewoond en mijn moeder had nog altijd contact met een groepje vriendinnen. Helaas ging zij cognitief steeds verder achteruit. Ze belde mij minimaal 20 keer per dag. Dat waren moeizame gesprekken over 'gestolen' geld en 'verdwenen' spullen. Mijn moeder werd ook steeds onzekerder.

Na een wachttijd van anderhalf jaar kwam er gelukkig een plekje vrij bij WarmThuis. Daar is ze heel liefdevol opgevangen en is ze al snel meegezogen in het dagritme. Zowel mijn moeder als ik zijn van de hel in de hemel beland. Mijn moeder woont hier nu al ruim vier jaar en het gaat nog steeds relatief goed met haar."

Vanuit de medewerkers van WarmThuis is begrip, ondersteuning en acceptatie in dit soort moeilijke situaties. Het is belangrijk dat familie zich thuis voelt, ondersteuning ervaart en er zo vertrouwen ontstaat in WarmThuis en de medewerkers. Voor degenen met dementie blijft het contact met familie en naasten onder alle omstandigheden erg belangrijk. Zij kennen de bewoner het beste en kunnen veiligheid en vertrouwdheid bieden, hun zorg en aandacht houdt niet op bij de verhuizing. Margriet: "Ik ga nu nog één keer per week naar mijn moeder. WarmThuis heeft me ervan overtuigd dat ik me niet schuldig moet voelen over hoe vaak ik op bezoek kom. Mijn moeder is het toch snel weer vergeten. Het gaat om de kwaliteit van het moment. We doen een spelletje, vaak Rummikub, en daar is ze nog steeds heel goed in of we gaan een stukje rijden. Medewerkers duwen me met zachte hand de deur uit op het moment dat ze aan tafel gaan. Mijn moeder is dan bezig met aan tafel gaan en het eten, dan is ze al niet meer met mij bezig. WarmThuis leidt mij in zekere zin ook op tot een goede verzorgende. Als ik stress heb, het vervelend vind om afscheid te nemen, dan heeft dat onmiddellijk zijn weerslag op het gedrag van mijn moeder."

Grote betrokkenheid

Ook in het contact met de familie is de visie WarmThuis leidend. De visie wordt goed uitgelegd en WarmThuis wil ook dat de familie de visie en de gevolgen ervan onderschrijft. De familie wordt gestimuleerd om door te gaan met de zorg voor hun naasten en hun wensen en behoeften hierin te bespreken met de medewerkers. Een open contact tussen familie en medewerkers leidt tot een prettige sfeer en een goede woon- en leefomgeving voor de bewoner met dementie.

Margriet ervaart dat er veel wordt gedaan om de familie bij de zorg te betrekken. "Als naaste ben je intensief betrokken bij de zorg. Tenslotte ken ik mijn moeder het beste. Ook moeilijke onderwerpen, zoals levensverlengende ingrepen, gaan ze niet uit de weg. Ik ervaar heel veel medewerking en ruimte om alles te bespreken. Verder krijgen we nieuwsbrieven, kun je natuurlijk in het cliëntendossier kijken, zijn er WarmThuis cafés, en familie-avonden. Van elke locatie nemen twee naasten deel aan de cliëntenverwantenraad. Als raad worden we overal bij betrokken en hebben we goede contacten met de OR, het management, de Raad van Toezicht en het bestuur".

Vrijwilligers vormen een belangrijke sleutel tot succes van WarmThuis. Ze zijn de zogenaamde slagroom op het toetje. Los van de ondersteuning en activiteiten die ze bieden, brengen ze de buitenwereld binnen en helpen ze als de goegemeente 'op pad' gaat. Ook uitstapjes horen bij het leven, en die mogen zeker niet ontbreken in het leven van een bewoner. Het leven gaat immers gewoon door, ook met dementie.

Uit allerlei onderzoeken blijkt, en dat is zeker ook wat iedereen die bij WarmThuis werkt elke dag opnieuw ervaart, is dat deze aanpak leidt tot een verbeterd emotioneel welzijn, minder onrust, meer plezier en beter functioneren. Ja, het kan dus prima samengaan: een prettig leven met dementie en een gezonde bedrijfsvoering. De aanpak heet: WarmThuis.

Stichting WarmThuis, wonen en welzijn voor mensen met dementie, is in 2007 opgericht door een aantal enthousiaste mensen met jarenlange ervaring in de psychogeriatrische zorg. Uit de behoefte om meer te willen doen voor mensen met dementie en hun psychische problemen zijn in de zeventiger en tachtiger jaren van de vorige eeuw nieuwe 'therapeutische' benaderingen ontstaan die meer aandacht besteden aan de competenties en behoeften van mensen met dementie. In die tijd werd ook in Haarlem het eerste psychogeriatrisch verpleeghuis Overspaarne opgericht. Hier ontwikkelde zich werkenderwijs een zorgvisie die bekend is geworden onder de naam Warme Zorg. Vanuit en in vervolg op deze visie werd in 1989 de eerste kleinschalige woonzorgvoorziening voor mensen met dementie ontwikkeld en gerealiseerd: het Anton Pieckhofje. WarmThuis is hier een verdere uitwerking van.

WarmThuis biedt een thuis aan mensen met dementie. Op drie locaties staan vier groepswoningen: De Hulst in Oterleek, Klein Suydermeer in Zuidermeer en Het Grosthuis in Avenhorn. In een woning is plaats voor zes of zeven mensen. Ook is er op locatie de Hulst een woning voor jonge mensen met dementie. Er werken nu ongeveer 250 medewerkers.

Literatuurlijst:

Alzheimer Nederland (2010).

Cijfers en feiten over dementie. Bunnik, Alzheimer Nederland.

Day, K., Carreon, D., & Stump, C. (2000).

The therapeutic design of environments for people with dementia: a review of the empirical research. *The Gerontologist*, 40(4), 397 - 416.

Houweling, Hans (1987).

Warme zorg, een visie op psychogeriatrische zorgverlening.
Tijdschrift voor Bejaarden-, Kraam-, en Ziekenverzorgenden, 20, 39 - 42.

Houweling, Hans (1990).

Laat je intuïtie spreken!
Denkbeeld, tijdschrift voor psychogeriatricie, 2, p.16-17

Houweling, Hans (1993).

Interview met hoogleraar Dick Sipsma.
Denkbeeld, tijdschrift voor psychogeriatricie, 28-32.

Kitwood, T. (1997).

Dementia reconsidered: the person comes first.
Buckingham: Open University Press.

Krijger, E. (2007).

Kijkpunten kleinschalig groepswonen voor mensen met dementie.
Utrecht: Vilans.

Miesen, B. (1990)

Gehechtheid en dementie.
Nijmegen, Katholieke Universiteit

Miesen, B. (1993).

Dementie dichterbij, een handreiking aan verzorgenden.
Houten/Zaventem: Bohn Stafleu Van Loghum.

Vilans (2020). Handreiking wensen, behoeften en grenzen in de driehoek.